

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 26 stycznia 1973 r.

w sprawie gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych.

Na podstawie art. 91 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 25 listopada 1970 r. — Prawo budżetowe (Dz. U. Nr 29, poz. 244) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy wspólne.

§ 1. 1. Jednostki budżetowe mogą prowadzić gospodarkę finansową w zakresie działalności ubocznej lub części działalności podstawowej — wyodrębnionej w gospodarstwie pomocnicze — na określonych w zarządzeniu zasadach uproszczonych lub na zasadach rozrachunku gospodarczego.

2. Rodzaje działalności prowadzonej w formie gospodarstwa pomocniczego działającego na zasadach uproszczonych (typy gospodarstw pomocniczych), jednostki budżetowe, przy których takie gospodarstwa mogą być tworzone, oraz dolną granicę rozmiarów działalności tych gospodarstw określa załącznik do zarządzenia.

3. Gospodarstwo pomocnicze prowadzone na zasadach rozrachunku gospodarczego tworzy się, w razie gdy działalność ze względu na jej rozmiary nie powinna być finansowana w formie gospodarstwa pomocniczego prowadzonego na zasadach uproszczonych, a równocześnie nie uzasadnia utworzenia przedsiębiorstwa.

§ 2. Przepisy wspólne zarządzenia stosuje się do wszystkich gospodarstw pomocniczych, zwanych dalej „gospodarstwami”, jeżeli przepisy rozdziałów 2 i 3 nie stanowią inaczej.

§ 3. 1. Utworzenie gospodarstwa przy jednostce budżetu centralnego, działającego na zasadach uproszczonych, następuje na podstawie decyzji właściwego ministra lub z jego upoważnienia — na podstawie decyzji kierownika jednostki nadrzędnej nad jednostką budżetową, która będzie prowadziła to gospodarstwo.

2. Utworzenie gospodarstwa działającego na zasadach uproszczonych przy jednostce budżetu wojewódzkiej (miasta wyłączonego z województwa) oraz powiatowej (miasta stanowiącego powiat i dzielnicowej) rady narodowej następuje na podstawie uchwały prezydium właściwej rady narodowej po zasięgnięciu opinii wydziału finansowego, a w zakresie budżetów rad narodowych niższego stopnia — na podstawie uchwały prezydium powiatowej rady narodowej po zasięgnięciu opinii wydziału finansowego.

3. Prezydium rad narodowych mogą przekazać uprawnienia, o których mowa w ust. 2, wydziałom finansowym.

4. Decyzja (uchwała) o utworzeniu gospodarstwa typu M „Różne rodzaje produkcji i usług” wymaga zgody Ministra Finansów.

5. Utworzenie gospodarstwa budżetu centralnego na zasadach rozrachunku gospodarczego następuje na podstawie decyzji właściwego ministra.

6. Gospodarstwo pomocnicze budżetu terenowego prowadzone na zasadach rozrachunku gospodarczego tworzy się w trybie ust. 2.

§ 4. 1. Gospodarstwo może być utworzone z dniem 1 stycznia na podstawie wniosku zgłoszonego przez jednostkę budżetową w terminie do dnia 1 lipca roku poprzedniego. Utworzenie gospodarstwa w innym terminie wymaga:

- 1) zgody Ministra Finansów — co do gospodarstwa budżetu centralnego,
- 2) uzgodnienia z wydziałem finansowym prezydium rady narodowej, o której mowa w § 3 ust. 2 — co do gospodarstwa budżetu terenowego.

2. Wniosek o utworzenie gospodarstwa powinien zawierać:

- 1) nazwę i siedzibę jednostki budżetowej,
- 2) określenie wyodrębnionej działalności ze wskazaniem typu, jeśli chodzi o gospodarstwo działające na zasadach uproszczonych,
- 3) źródła i kalkulację dochodów oraz kalkulację kosztów,
- 4) uzasadnienie celowości utworzenia gospodarstwa,
- 5) określenie środków majątkowych jednostki budżetowej przydzielanych gospodarstwu z podziałem na:
 - a) środki pieniężne,
 - b) zapasy materiałowe,
 - c) przedmioty nietrwałe,
 - d) środki trwałe.

3. Decyzja (uchwała) o utworzeniu gospodarstwa powinna zawierać dane wymienione w ust. 2 pkt 1, 2 i 5.

§ 5. Bank otwiera rachunek dla gospodarstwa na podstawie wniosku jednostki budżetowej i przedstawionej przez nią decyzji (uchwały) o utworzeniu gospodarstwa.

§ 6. Przekazanie gospodarstwu przydzielonych mu środków majątkowych następuje protokolarnie.

§ 7. 1. Jeżeli gospodarstwo działające na zasadach uproszczonych nie spełnia warunków określonych w załączniku, organ, który podjął decyzję o utworzeniu gospodarstwa, wydaje decyzję o jego likwidacji.

2. Decyzja o likwidacji gospodarstwa stanowi dla banku podstawę do zamknięcia rachunku gospodarstwa.

3. Środki pieniężne pozostałe na rachunku po dokonaniu rozliczeń likwidacyjnych podlegają przekazaniu na dochody jednostki budżetowej, która prowadziła gospodarstwo, a niedobory są pokrywane ze środków budżetowych.

4. Środki majątkowe zlikwidowanego gospodarstwa przejmuje jednostka budżetowa.

§ 8. 1. Kierownika i głównego księgowego gospodarstwa powołuje oraz odwołuje kierownik jednostki budżetowej, jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

2. Dokumenty obrotu pieniężnego, obrotu materiałami i towarami, jak również dokumenty o charakterze rozliczeniowym podpisują kierownik i główny księgowy gospodarstwa.

3. Umowy związane z działalnością gospodarstwa zawiera w imieniu jednostki budżetowej kierownik gospodarstwa, jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

4. Zakres uprawnień i obowiązków głównego księgowego gospodarstwa określają przepisy o uprawnieniach i obowiązkach głównych księgowych:

- 1) jednostek budżetowych — co do gospodarstw, prowadzonych na zasadach uproszczonych,
- 2) przedsiębiorstw państwowych — co do gospodarstw prowadzonych na zasadach rozrachunku gospodarczego.

5. Jeżeli rozmiar działalności gospodarstwa na zasadach uproszczonych nie uzasadnia zatrudnienia kierownika oraz głównego księgowego, funkcje te mogą być powierzone za zgodą jednostki nadrzędnej pracownikom jednostki budżetowej.

§ 9. 1. Z rachunku gospodarstwa można dokonywać wypłat do wysokości sum zgromadzonych na rachunku.

2. Jednostka budżetowa prowadząca gospodarstwo może zaciągać kredyty bankowe na działalność bieżącą na zasadach określonych przez bank.

§ 10. Zasady opodatkowania gospodarstw oraz rozliczania różnic budżetowych określają odrębne przepisy.

§ 11. Gospodarstwo planuje swą produkcję oraz sprzedaje towary i świadczy usługi po obowiązujących cenach.

§ 12. 1. Gospodarstwo, którego plan finansowy przewiduje wpłaty do budżetu, dokonuje tych wpłat na zasadach i w terminach określonych w zarządzeniu.

2. W razie niedokonania przez gospodarstwo w terminie wpłat do budżetu, bank dokona przelewu odpowiedniej kwoty na dochody budżetowe na podstawie zlecenia pokrycia należności budżetowych, wystawionego przez jednostkę budżetową lub organ finansowy.

3. Gospodarstwo, które nie dokonuje w terminie wpłat do budżetu lub na rachunek środków specjalnych, przekazuje na rachunek dochodów budżetowych odsetki za zwłokę w wysokości i na zasadach obowiązujących jednostki gospodarki uspołecznionej.

§ 13. Wydziały finansowe prezydiów rad narodowych kontrolują prawidłowość rozliczeń gospodarstw z budżetem na podstawie zatwierdzonych planów finansowych i sprawozdań finansowych tych gospodarstw.

Rozdział 2

Zasady uproszczone.

Przepisy ogólne.

§ 14. Przepisy ogólne zarządzenia (§§ 15—30) stosuje się do wszystkich gospodarstw działających na zasadach uproszczonych, jeżeli przepisy szczególne (§§ 31—42) nie stanowią inaczej.

§ 15. 1. Podstawę gospodarki finansowej gospodarstwa stanowi plan finansowy, opracowany na okres roku kalendarzowego, obejmujący wszystkie dochody i koszty gospodarstwa.

2. Do planu finansowego załącza się:

- 1) kalkulację dochodów,
- 2) kalkulację kosztów z uwzględnieniem szczegółowej kalkulacji zatrudnienia i funduszu płac,

3) dane co do normatywów i stanu środków obrotowych na początek i koniec roku.

3. Zasady opracowywania planów finansowych gospodarstw oraz wzory tych planów ustala odrębne zarządzenie.

4. Wpłaty gospodarstwa do budżetu i dotacje dla gospodarstwa są objęte planem finansowym jednostki budżetowej.

§ 16. 1. Po uchwaleniu budżetu Państwa przez Sejm i po ustaleniu szczegółowego podziału dochodów i wydatków budżetu centralnego ministrowie ustalają kwoty wpłat do budżetu, dotacji z budżetu, osobowego i bezosobowego funduszu płac oraz funduszu honorariów:

- 1) dla jednostek prowadzących gospodarstwa bezpośrednio podległych ministrowi,
- 2) zbiorczo dla jednostek prowadzących gospodarstwa podporządkowanych jednostkom organizacyjnym podległym ministrowi.

2. Jednostki nadrzędne, w granicach kwot, o których mowa w ust. 1 pkt 2, dokonują analogicznych ustaleń dla jednostek podległych prowadzących gospodarstwa.

3. Kierownicy jednostek prowadzących gospodarstwa zatwierdzają plany tych gospodarstw przy zachowaniu zgodności kwot wpłat do budżetu, dotacji z budżetu, osobowego i bezosobowego funduszu płac oraz funduszu honorariów z ustaleniami, o których mowa w ust. 1 i 2.

4. Jednosika nadrzędna może zastrzec sobie prawo zatwierdzania planów gospodarstw jednostek podległych.

§ 17. 1. Po uchwaleniu budżetu terenowego przez radę narodową i po ustaleniu szczegółowego podziału dochodów i wydatków tego budżetu wydziały finansowe prezydiów rad narodowych ustalają kwoty wpłat do budżetu, dotacji z budżetu, osobowego i bezosobowego funduszu płac:

- 1) dla wydziałów prezydiów rad narodowych prowadzących gospodarstwa,
- 2) zbiorczo dla jednostek prowadzących gospodarstwa podległych wydziałom.

2. Wydziały prezydiów rad narodowych w granicach kwot, o których mowa w ust. 1 pkt 2, dokonują analogicznych ustaleń dla jednostek podległych prowadzących gospodarstwa.

3. Kierownicy jednostek prowadzących gospodarstwa zatwierdzają plany tych gospodarstw przy zachowaniu zgodności kwot wpłat do budżetu, dotacji z budżetu, osobowego i bezosobowego funduszu płac z ustaleniami, o których mowa w ust. 1 i 2.

4. Wydziały prezydiów rad narodowych mogą zastrzec sobie prawo zatwierdzania planów gospodarstw jednostek podległych.

5. W miastach nie stanowiących powiatów plany gospodarstw zatwierdza przewodniczący prezydium rady narodowej, a w gminach (miastach i gminach) — naczelnik gminy (miasta i gminy).

§ 18. 1. Zmiany planów gospodarstw powodujące zwiększenie dotacji budżetowych ponad ustalenia, o których mowa w § 16 ust. 1 i § 17 ust. 1, mogą być dokonywane po wprowadzeniu odpowiednich zmian w budżecie.

2. Zmiany planów gospodarstw powodujące zmniejszenie wpłat do budżetu w stosunku do ustaleń, o których mowa w § 16 ust. 1 i § 17 ust. 1, mogą być dokonywane za zgodą:

- 1) Ministra Finansów — w zakresie gospodarstw budżetu centralnego,
 - 2) organu finansowego prezydium właściwej rady narodowej — w zakresie gospodarstw budżetu terenowego.
3. Zmiana planu gospodarstwa w zakresie funduszu płac nie może powodować zwiększenia ustalonych kwot funduszu płac (§ 16 ust. 1 i § 17 ust. 1), chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

§ 19. 1. Środki obrotowe gospodarstwa są finansowane funduszem własnym w obrocie.

2. Fundusz własny w obrocie gospodarstwa powinien równać się normatywowi środków obrotowych.

3. Gospodarstwo otrzymuje pierwsze wyposażenie w fundusz własny w obrocie ze środków jednostki budżetowej.

4. Nadwyżka funduszu własnego w obrocie według stanu na początek roku podlega wpłacie do budżetu.

5. Niedobór funduszu własnego w obrocie według stanu na początek roku, w części nie pokrytej z zysku, podlega sfinansowaniu z budżetu.

§ 20. 1. Normatyw środków obrotowych ustala kierownik jednostki budżetowej zgodnie z wytycznymi jednostki nadrzędnej lub ministerstwa.

2. Środki obrotowe gospodarstwa podlegają normowaniu w następujących pozycjach:

- 1) materiały,
- 2) produkcja w toku,
- 3) wyroby gotowe,
- 4) rozliczenia międzyokresowe czynne.

§ 21. 1. Zysk gospodarstwa przeznaczony jest w pierwszym rzędzie na uzupełnienie funduszu własnego w obrocie, a w pozostałej części — na wpłatę do budżetu.

2. Jeżeli przepisy szczególne przewidują przekazanie całości lub części zysku na rachunek środków specjalnych jednostki budżetowej, kwota zysku podlegająca przekazaniu do budżetu ulega odpowiedniemu zmniejszeniu.

3. Jeżeli na podstawie odrębnych przepisów gospodarstwo uprawnione jest do przeznaczenia części zysku na fundusz premii, za zysk podlegający podziałowi uważa się zysk zmniejszony o należne odpisy na ten fundusz.

§ 22. Gospodarstwo może otrzymywać z budżetu dotacje na pokrycie planowanych strat.

§ 23. 1. Gospodarstwo dokonuje odpisów amortyzacyjnych od wartości ewidencyjnej środków trwałych przydzielonych gospodarstwu według stawek obowiązujących przedsiębiorstwa państwowe w części tych stawek przewidzianych na wymianę środków trwałych.

2. Amortyzacja podlega przekazaniu na dochody budżetowe.

§ 24. Wpływy z tytułu likwidacji i zbycia środków trwałych gospodarstwa, zmniejszone o koszty tej likwidacji lub zbycia, przekazuje się na dochody budżetowe.

§ 25. 1. Inwestycje gospodarstw finansowane są jako nakłady jednostek budżetowych.

2. Wszelkie remonty w gospodarstwach obciążają koszty eksploatacji.

§ 26. 1. Gospodarstwo, którego plan finansowy przewiduje wpłatę z zysku do budżetu, dokonuje wpłaty zaliczkowo za I, II i III kwartał w ciągu 15 dni po zakończeniu kwartału, a za IV kwartał zaliczkowo do dnia 31 grudnia i ostatecznie w ciągu 5 dni po przyjęciu rocznego sprawozdania finansowego przez jednostkę nadrzędną nad jednostką budżetową.

2. Zaliczkowe wpłaty do budżetu ustala się w wysokości $\frac{1}{4}$ planowanej wpłaty rocznej.

3. Ostateczną wpłatę do budżetu ustala się w takim stosunku do faktycznie osiągniętego zysku, w jakim pozostaje roczna planowana wpłata do rocznej planowanej kwoty zysku.

4. W szczególnie uzasadnionych wypadkach można stosować tryb wpłat z zysku do budżetu nie przewidziany w ust. 2 i 3 za zgodą:

- 1) Ministra Finansów — co do gospodarstw budżetu centralnego,
- 2) organu finansowego prezydium właściwej rady narodowej — co do gospodarstw budżetu terenowego.

5. Nadpłacona kwota wpłat z zysku do budżetu podlega zaliczeniu na poczet wpłat roku następnego lub zwrotowi w terminie 5 dni od daty złożenia odpowiedniego wniosku.

6. Zasady i terminy ustalone w ust. 1—3 i w ust. 5 mają zastosowanie przy dokonywaniu wpłat na rachunek środków specjalnych, chyba że właściwy minister ustali inne terminy.

§ 27. Wpłaty do budżetu z tytułu nadwyżki funduszu własnego w obrocie na początek roku oraz amortyzacji dokonywane są jednorazowo w terminie przewidzianym dla dokonania ostatecznej wpłaty z zysku do budżetu (§ 26 ust. 1).

§ 28. 1. Dotację budżetową na pokrycie planowanych strat przekazuje się gospodarstwu raz na kwartał w wysokości $\frac{1}{4}$ planowanej dotacji rocznej.

2. W zależności od przebiegu wykonania planu finansowego dotacja może być odpowiednio zmniejszona lub zwiększona w granicach ustalonych na ten cel kredytów budżetowych.

3. Jeżeli strata wykazana w rocznym sprawozdaniu finansowym jest niższa od planowanej, kwota nadmiernie udzielonej dotacji podlega zwrotowi do budżetu w terminie 5 dni od dnia sporządzenia sprawozdania.

§ 29. Dotacja budżetowa na pokrycie niedoboru funduszu własnego w obrocie na początek roku przekazywana jest jednorazowo w ciągu 5 dni po przyjęciu rocznego sprawozdania finansowego.

§ 30. Gospodarstwo prowadzi księgowość oraz sporządza sprawozdania zgodnie z przepisami o rachunkowości budżetowej.

Przepisy szczególne.

§ 31. 1. Nie podlegają normowaniu środki obrotowe gospodarstw:

- 1) typu A, B, D i F,
- 2) innych gospodarstw, które ze względu na charakter działalności zostaną zwolnione przez właściwego ministra w porozumieniu z Ministrem Finansów od normowania środków obrotowych.

2. Gospodarstwa wymienione w ust. 1 pkt 1 powinny być wyposażone w fundusz własny w obrocie w następującej wysokości:

- 1) gospodarstwa rolne i ogrodnicze typu A oraz gospodarstwa typu B — do wysokości 100% wartości inwentarza żywego, powiększonej o wartość zapasów nie przekraczającą 50% wartości rocznej sprzedaży produkcji,
- 2) gospodarstwa leśne typu A — do wysokości wartości zapasów nie przekraczającej 60% wartości rocznej sprzedaży produkcji,
- 3) gospodarstwa typu D — w wysokości ustalonej przez kierownika jednostki budżetowej z uwzględnieniem stosunku między stanem środków obrotowych a kosztami prac badawczych w latach poprzednich,
- 4) gospodarstwa typu F — do wysokości miesięcznych kosztów eksploatacji budynku.

3. Gospodarstwo zwolnione od normowania środków obrotowych (ust. 1 pkt 2) powinno być wyposażone w fundusz własny w obrocie w wysokości określonej przez organy wymienione w ust. 1 pkt 2.

4. W stosunku do gospodarstw wymienionych w ust. 1 stosuje się odpowiednio przepis § 19 ust. 3—5.

5. Nie zakończone prace gospodarstw typu D finansowane są kredytem bankowym.

§ 32. 1. Nadwyżka i niedobór funduszu własnego w obrocie gospodarstw typu C szkół zawodowych nadzorowanych przez Ministra Oświaty i Wychowania oraz podległych Ministrom Górnicztwa i Energetyki, Przemysłu Ciężkiego i Przemysłu Maszynowego podlega rozliczeniu ze środkami specjalnymi typu 12 „Środki dla warsztatów szkolnych”.

2. Nadwyżka i niedobór funduszu własnego w obrocie gospodarstw zakładów karnych i zakładów dla nieletnich podlega rozliczeniu ze środkami specjalnymi typu 13 „Rozbudowa gospodarstw pomocniczych, poprawa warunków kulturalno-oświatowych i socjalnych w jednostkach organizacyjnych więziennictwa i zakładów karnych.”

§ 33. 1. Zysk — w części pozostałej po zaspokojeniu potrzeb w zakresie środków obrotowych — przeznaczają się:

- 1) w gospodarstwach typu A, B i E zakładów służby zdrowia, opieki społecznej i szkół wyższych podległych oraz nadzorowanych przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej — na środki specjalne typu 1 „Środki na zakup żywności” oraz na inwestycje,
- 2) w gospodarstwach typu A i C domów dziecka, ośrodków wychowawczych, pogotowia opiekuńczego i szkół specjalnych — na środki specjalne typu 3 „Poprawa warunków w szkołach, urządzeniach socjalnych i instytucjach wychowawczych”,
- 3) w gospodarstwach typu C zakładów i ośrodków szkolenia inwalidów podległych Ministrowi Zdrowia i Opieki Społecznej — w kwocie stanowiącej nie więcej niż 30% zysku na nagrody dla nauczycieli, uczniów i pracowników warsztatu szkolnego oraz na cele socjalne i kulturalne, z tym że wydatki na te cele nie mogą przekroczyć 16% funduszu płac pracowników warsztatów.
- 4) w gospodarstwach typu C szkół zawodowych nadzorowanych przez Ministra Oświaty i Wychowania oraz podległych Ministrom Górnicztwa i Energetyki, Przemysłu Ciężkiego i Przemysłu Maszynowego:

- a) w kwocie stanowiącej co najmniej 40% zysku na środki specjalne typu 12 „Środki dla warsztatów szkolnych”,
- b) w kwocie stanowiącej nie więcej niż 30% zysku na nagrody dla nauczycieli, uczniów i pracowników warsztatu szkolnego oraz na cele socjalne i kulturalne, z tym że wydatki na te cele nie mogą przekroczyć 16% funduszu płac pracowników warsztatów,
- c) w pozostałej kwocie na inwestycje i kapitalne remonty.

2. Zasady wykorzystywania kwoty określonej w ust. 1 pkt 3 i pkt 4 lit. b) ustalają regulaminy wydane przez właściwych ministrów.

3. Jeżeli zysk warsztatów szkolnych określonych w ust. 1 pkt 4 nie wystarcza na pokrycie potrzeb w zakresie środków obrotowych oraz wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 4 lit. b), kuratorium okręgu szkolnego lub właściwy minister może zwolnić warsztat częściowo lub całkowicie od wpłaty na rzecz środków specjalnych typu 12 lub przyznać odpowiednią dotację z tych środków.

§ 34. 1. Zysk gospodarstw typu A i C zakładów dla nieletnich podległych Ministrowi Sprawiedliwości podlega przekazaniu na środki specjalne typu 13 „Rozbudowa gospodarstw pomocniczych, poprawa warunków kulturalno-oświatowych i socjalnych w jednostkach organizacyjnych więziennictwa i zakładów dla nieletnich”, z przeznaczeniem:

- 1) w 65% na zwiększenie funduszu własnego w obrocie oraz na inwestycje i kapitalne remonty gospodarstw pomocniczych, budownictwo mieszkaniowe i socjalne oraz inne zadania socjalne,
- 2) w pozostałej kwocie na finansowanie szkolenia kursowego, potrzeb kulturalno-oświatowych, socjalnych pracowników i wychowanków oraz nagród dla wychowanków (30% ogółu zysku) i nagród dla pracowników, którzy przyczynili się do zwiększenia zysku (5% ogółu zysku).

2. Zasady wykorzystania kwoty przeznaczonej na nagrody dla pracowników ustala regulamin wydany przez Ministra Sprawiedliwości.

§ 35. 1. Gospodarstwa zakładów karnych przekazują 10% zysku na dochody budżetowe. Pozostały zysk podlega przekazaniu na środki specjalne, o których mowa w § 34 ust. 1, z przeznaczeniem:

- 1) w 70% na zwiększenie funduszu własnego w obrocie oraz na inwestycje i kapitalne remonty gospodarstw pomocniczych, budownictwo mieszkaniowe i socjalne oraz na inne zadania socjalne,
- 2) w pozostałej kwocie na nagrody dla skazanych wyróżniających się w pracy i nauce (10% ogółu zysku), na wydatki kulturalno-oświatowe i socjalne dla funkcjonariuszów służby więziennej, pracowników oraz skazanych i na szkolenie kursowe (15% ogółu zysku) oraz na nagrody dla funkcjonariuszów i pracowników, którzy przyczynili się do zwiększenia zysku (5% ogółu zysku).

2. Przepis § 34 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 36. Nadwyżki, o których mowa w § 13 ust. 1 uchwały nr 108 Rady Ministrów z dnia 16 marca 1963 r. w sprawie zasad współpracy pomiędzy szkołami wyższymi a jednostkami organizacyjnymi gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski z 1967 r. Nr 52, poz. 262, z 1969 r. Nr 44, poz. 349 i z 1972 r. Nr 54, poz. 289), osiągnięte przez gospodarstwa typu D szkół wyższych są przekazywane na rzecz środków specjalnych typu 8 „Nadwyżki pozostałe po wykonaniu prac badawczych” w trybie i w terminach określonych przez jednostkę nadrzędną nad jednostką prowadzącą gospodarstwo.

§ 37. 1. Obowiązek dokonywania odpisów amortyzacyjnych (§ 23) nie dotyczy:

- 1) gospodarstw typu F, G i L,
- 2) gospodarstw zwolnionych od tego obowiązku przez właściwego ministra w porozumieniu z Ministrem Finansów.

2. Stawki i zasady dokonywania odpisów amortyzacyjnych w gospodarstwach typu C szkół zawodowych nadzorowanych przez Ministra Oświaty i Wychowania oraz podległych Ministrom Górnictwa i Energetyki, Przemysłu Ciężkiego i Przemysłu Maszynowego określają właściwi ministrowie.

3. Gospodarstwa zakładów dla nieletnich i zakładów karnych dokonują odpisów amortyzacyjnych według stawki przewidzianej na wymianę środków trwałych i na kapitalne remonty.

§ 38. 1. Gospodarstwa typu C szkół zawodowych nadzorowanych przez Ministra Oświaty i Wychowania oraz podległych Ministrom Górnictwa i Energetyki, Przemysłu Ciężkiego i Przemysłu Maszynowego przekazują amortyzację na rzecz środków specjalnych typu 12 „Środki dla warsztatów szkolnych”.

2. Gospodarstwa zakładów dla nieletnich i zakładów karnych przekazują amortyzację na rzecz środków specjalnych typu 13 „Rozbudowa gospodarstw pomocniczych, poprawa warunków kulturalno-oświatowych i socjalnych w jednostkach organizacyjnych więziennictwa i zakładów dla nieletnich”.

§ 39. 1. Inwestycje i kapitalne remonty gospodarstw typu C szkół zawodowych nadzorowanych przez Ministra Oświaty i Wychowania oraz podległych Ministrom Górnictwa i Energetyki, Przemysłu Ciężkiego i Przemysłu Maszynowego finansowane są z części zysku gospodarstw i ze środków specjalnych typu 12 „Środki dla warsztatów szkolnych”.

2. Inwestycje i kapitalne remonty gospodarstw zakładów dla nieletnich i zakładów karnych finansowane są ze środków specjalnych typu 13 „Rozbudowa gospodarstw pomocniczych, poprawa warunków kulturalno-oświatowych i socjalnych w jednostkach organizacyjnych więziennictwa i zakładów dla nieletnich”.

§ 40. 1. Pozostałość środków pieniężnych z likwidacji gospodarstw typu C szkół zawodowych nadzorowanych przez Ministra Oświaty i Wychowania oraz podległych Ministrom Górnictwa i Energetyki, Przemysłu Ciężkiego i Przemysłu Maszynowego oraz wpływy z tytułu likwidacji i zbycia środków trwałych tych gospodarstw, zmniejszone o koszty likwidacji lub zbycia, podlegają przekazaniu na rzecz środków specjalnych typu 12 „Środki dla warsztatów szkolnych”.

2. Pozostałość środków pieniężnych z likwidacji gospodarstw zakładów dla nieletnich i zakładów karnych oraz wpływy z tytułu likwidacji i zbycia środków trwałych gospodarstw, zmniejszone o koszty likwidacji lub zbycia, podlegają przekazaniu na rzecz środków specjalnych typu 13 „Rozbudowa gospodarstw pomocniczych, poprawa warunków kulturalno-oświatowych i socjalnych w jednostkach organizacyjnych więziennictwa i zakładów dla nieletnich”.

§ 41. Koszty wytworzenia wyrobów oraz koszty usług gospodarstw typu C i K nie obejmują wynagrodzeń kierowników warsztatów i nauczycieli zawodu, płatnych ze środków jednostki budżetowej.

§ 42. Gospodarstwa rolne przejmujące w zagospodarowanie grunty z Państwowego Funduszu Ziemi mogą korzystać z dotacji budżetowej na ten cel w wysokości przewidzianej w odrębnych przepisach.

Rozdział 3

Zasady rozrachunku gospodarczego.

§ 43. 1. Gospodarstwa rolne i leśne jednostek budżetowych:

- 1) podległych i nadzorowanych przez Ministra Rolnictwa,
 - 2) podległych Ministrowi Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki oraz Polskiej Akademii Nauk
- działają na zasadach rozrachunku gospodarczego.

2. Do gospodarstw określonych w ust. 1 stosuje się odpowiednio zasady gospodarki finansowej państwowych gospodarstw rolnych lub przedsiębiorstw lasów państwowych, z tym że w celu uwzględnienia specyficznych warunków gospodarstw właściwy minister może w porozumieniu z Ministrem Finansów wprowadzić odstępstwa od tych zasad.

§ 44. Zasady gospodarki finansowej gospodarstw nie wymienionych w § 43 ustala Minister Finansów na wniosek właściwego ministra lub wydziału finansowego prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa).

Rozdział 4

Przepisy końcowe.

§ 45. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o ministrach lub ministerstwach, należy przez to rozumieć również kierowników urzędów centralnych lub urzędy centralne.

§ 46. Tracą moc:

- 1) zarządzenie Ministra Finansów z dnia 17 marca 1966 r. w sprawie uproszczonych zasad gospodarki finansowej gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych (Monitor Polski z 1966 r. Nr 12, poz. 80 i z 1969 r. Nr 38, poz. 314);
- 2) zarządzenie Ministra Finansów z dnia 20 kwietnia 1967 r. w sprawie gospodarstw pomocniczych prowadzonych na zasadach rozrachunku gospodarczego przez jednostki budżetowe (Monitor Polski z 1967 r. Nr 25, poz. 117 i z 1969 r. Nr 38, poz. 315).

§ 47. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Finansów: S. Jędrzychowski

Załącznik do zarządzenia Ministra
Finansów z dnia 26 stycznia 1973 r.
(poz. 48).

WYKAZ TYPÓW GOSPODARSTW POMOCNICZYCH JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH PROWADZONYCH NA ZAŚADACH
UPROSZCZONYCH

Typ	Nazwa (rodzaj działalności)	Jednostki budżetowe, przy których mogą być tworzone gospodarstwa pomocnicze	Rozmiar działalności (rocznie)
1	2	3	4
A	Gospodarstwa rolne, leśne i ogrodnicze	różne jednostki	sprzedaż produkcji podstawowej od 100 tys. zł, a przy zakładach służby zdrowia oraz przy parkach narodowych — bez względu na wartość sprzedaży
B	Tuczarnie	jednostki prowadzące między innymi działalność w zakresie żywienia zbiorowego	wartość produkcji od 50 tys. zł
C	Warsztaty szkolne	szkoły zawodowe, zakłady dla nieletnich, domy dziecka, ośrodki wychowawcze, specjalne zakłady wychowawcze, pogotowie opiekuńcze, szkoły specjalne, zakłady szkolenia inwalidów	wartość produkcji od 100 tys. zł
D	Działalność badawczo-rozwojowa	szkoły wyższe	wartość produkcji od 500 tys. zł
E	Zakłady (brygady) remontowo-budowlane i warsztaty naprawcze	zakłady lecznicze, szkoły wyższe, kuratoria okręgów szkolnych, wydziały oświaty i kultury prezydentów powiatowych rad narodowych	wartość produkcji lub robót od 100 tys. zł
F	Administracja budynków	jednostki administrujące budynkami użytkowymi przez różne instytucje i osoby	powierzchnia budynków od 3 tys. m ² oraz przynajmniej 3 użytkowników
G	Stołówki i bufety	jednostki, które uzyskały odpowiednie zezwolenie	—
H	Powielarnie i introligatornie	szkoły wyższe, resortowe ośrodki szkolenia zawodowego, Centralny Ośrodek Metodyki Upowszechniania Kultury	wartość produkcji od 300 tys. zł
I	Kamieniołomy, żwirownie, wytwórnie prefabrykatów, asfaltownie i bazy sprzętu drogowego	wydziały komunikacji prezydentów powiatowych rad narodowych, zarządy dróg lokalnych, zarządy dróg i mostów, miejska służba drogowa	wartość produkcji od 300 tys. zł
K	Warsztaty szkolne i produkcyjne	zakłady karne i areszty śledcze podległe Ministrowi Sprawiedliwości	wartość produkcji od 300 tys. zł
L	Okręgowe i powiatowe pracownie dydaktyczne pracy ręcznej	kuratoria okręgów szkolnych, wydziały oświaty i kultury prezydentów powiatowych rad narodowych, szkoły nadzorowane przez Ministra Oświaty i Wychowania	wartość produkcji od 50 tys. zł
M	Różne rodzaje produkcji i usług	jednostki, przy których utworzono gospodarstwa w trybie § 3 ust. 4 zarządzenia	—